NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Zdravotnícka univerzita sa vyhla verejnému obstarávaniu

Najvyšší kontrolný úrad (NKÚ) SR uskutočnil kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom na Slovenskej zdravotníckej univerzite (SZU) v Bratislave, ktorá je štátnou vysokou školou v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR. So závermi z kontroly preto predseda NKÚ SR Karol Mitrík oboznámil okrem vedenia univerzity aj ministra zdravotníctva Tomáša Druckera. Kontrola preukázala, že univerzita pri spravovaní majetku štátu nedodržiava základné princípy hospodárnosti a efektívnosti. Predseda NKÚ zároveň ministra na stretnutí informoval aj o končiacich sa kontrolách v deviatich fakultných a univerzitných nemocniciach s tým, že bola spustená ďalšia etapa systémovej kontroly v 10 nemocniciach krajských a okresných miest ako aj v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb.

NKÚ SR kontrolou hospodárenia Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave reagoval na podnet z februára tohto roka, ktorý úrad vyhodnotil ako opodstatnený a na základe analýzy rizík ho začlenil do kontrolnej činnosti na rok 2016. Kontrolóri sa zamerali na rozpočet SZU ako príspevkovej organizácie, na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a na kontrolný systém univerzity. Pri kontrole preverovali účtovné knihy, záznamy a iné spisy, využili analytické postupy, rozhovory so zamestnancami, a získavali doklady a ďalšie informácie.

Zistenia NKÚ SR

Kontrolované obdobie predstavoval rok 2015, v ktorom univerzita disponovala rozpočtom na úrovni 15,44 milióna eur, pričom rok ukončila so stratou viac ako 110-tisíc eur. V tejto súvislosti univerzita v priebehu roka netvorila žiaden rezervný fond, nakoľko nemala dostatočné finančné krytie svojich nákladov, ktoré nepostačovalo ani na základné potreby SZU. NKÚ poukázal na to, že záväzky univerzity vo vzťahu k iným stranám sú vo výške až 5,27 milióna eur. Najvyššiu sumu ku koncu roka 2015 predstavujú záväzky voči dodávateľom (3,29 milióna eur), avšak až vo výške viac ako 563-tisíc eur má SZU podlžnosti voči sociálnej a zdravotnej poisťovni a sumu viac ako 410-tisíc eur tvoria krátkodobé záväzky voči zamestnancom. Kontrolóri upozornili na povinnosť dodržiavať zákon o sociálnom poistení, kde je okrem iného fyzická alebo právnická osoba povinná platiť poistné, čo v kontrolovanom roku 2015 univerzita neplnila. Na druhej strane krátkodobé pohľadávky univerzity boli ku koncu minulého roka na úrovni 570-tisíc eur.

Univerzita nedodržiava zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite, o čom svedčí aj zistenie kontrolórov NKÚ SR, že vykonávanie predbežnej finančnej kontroly nepotvrdzujú zodpovední zamestnanci svojím podpisom tak, ako to ukladá zákon. Úrad tiež poukázal na to, že systém vnútornej kontroly je nevyhovujúci, postavenie hlavného kontrolóra univerzity viac-menej formálne a závery z jeho vykonaných kontrol sa nepremietajú do konkrétnych opatrení smerujúcich k odstráneniu nedostatkov.

Parkovisko bez verejného obstarávania

Najzávažnejšie pochybenia boli zistené v oblasti nakladania s majetkom. Najvypuklejšie je to možné sledovať pri uzatváraní koncesnej zmluvy (KZ) o spolupráci pri údržbe a vytvorení parkovacích miest vrátane ich prevádzky. Univerzita sa vyhla tomu, aby parkovisko prenajala koncesionárovi cez verejné obstarávanie tak, že stanovila cenu zákazky pod 5 miliónov eur (predpokladaná hodnota koncesie – 4 884 693,51 eur). Kontrolóri konštatujú, že určenie tejto sumy bolo chybné a v konečnom dôsledku malo byť na úrovni 6 366 464,61 eur. Koncesia bola rozdelená do dvoch období – prechodné obdobie v maximálnom trvaní 60 mesiacov, počas ktorého malo byť parkovisko rozšírené z 82 o ďalších 50 miest a ďalšie obdobie v trvaní 20 rokov. Na základe podkladov mal mať koncesionár v prvej 60-mesačnej etape podiel na výnosoch 30 % a až v druhej 70 %.

Daniela Bolech Dobáková, hovorkyňa
Najvyšší kontrolný úrad SR, Priemyselná 2, 842 73 Bratislava
tel: +421 2 501 14 451, mobil:+421 918 765 103, e-mail: daniela.bolech@nku.gov.sk,
www.nku.gov.sk, twitter.com/NKUSR

Kontrola však ukázala, že univerzita od začiatku koncesionárovi vyplácala 70 %, čo SZU vo vyjadrení pre NKÚ SR označila za omyl. Účelom zmluvy bola snaha prispieť k revitalizácii parkoviska, rozšíriť a následné zvýšiť príjmy univerzity. KZ však neobsahovala žiadnu formu kvantifikácie, garancie a ani bližšie časové ohraničenie zvýšenia príjmov pre SZU.

Okrem toho univerzita mala minimalizované možnosti ovplyvňovať cenu za parkovanie, keďže ju definoval koncesionár bez toho, aby na to mala univerzita dosah. V krátkom čase dokonca prišlo k zvýšeniu parkovného z 1,50 eur na 2 eurá. Vážnym nedostatkom, na ktorý kontrolóri upozornili, je aj fakt, že univerzita musí z vlastných zdrojov hradiť náklady spojené s dodávkou elektrickej energie počas celej doby trvania KZ, čo je podľa NKÚ SR v rozpore so zákonom o správe majetku štátu. Túto povinnosť má niesť v plnej miere koncesionár. Po preverení koncesnej zmluvy kontrolóri poukázali na to, že konanie univerzity pri spravovaní majetku štátu vykazuje znaky nehospodárnosti a neefektívnosti.

Kontrolóri zároveň preverili aj nájomnú zmluvu na prenájom nehnuteľnosti (predajný stánok) na mieste vznikajúceho parkoviska, ktorá je uzavretá až do konca roka 2020. SZU uzatvorila zmluvu bez toho, aby vydala rozhodnutie o dočasne prebytočnom majetku štátu na celú výmeru nehnuteľnosti, čím konala v rozpore so zákonom o správe majetku štátu.

Poslednú kontrolu na SZU uskutočnil NKÚ SR v decembri 2014, pričom univerzita vtedy prijala deväť opatrení, o ktorých plnení bola povinná v stanovenom termíne predložiť správu, čo nesplnila. Na vyžiadanie kontrolnej skupiny SZU informovala NKÚ SR, že z deviatich opatrení tri nie sú splnené a šesť opatrení je splnených alebo sa plní.

Odporúčania NKÚ SR

NKÚ SR univerzite odporučil uskutočniť také účinné opatrenia, aby znížila straty v oblasti hospodárenia a splnila podmienku v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy pre hospodárenie príspevkovej organizácie. Úrad tiež odporúča analyzovať a zdokumentovať príčiny vytvárania straty s cieľom zaviesť účinné konkrétne opatrenia smerom k zlepšeniu hospodárenia univerzity. Kontrolóri zároveň odporúčajú iniciovať rokovanie s koncesionárom, aby sa vypracoval dodatok ku koncesnej zmluve, ktorým by sa eliminovali porušenia zákona o správe majetku štátu. Univerzite bol odovzdaný protokol, s ktorým sa oboznámilo vedenie školy, pričom ho následne odmietlo podpísať.

Daniela Bolech Dobáková, hovorkyňa
Najvyšší kontrolný úrad SR, Priemyselná 2, 842 73 Bratislava
tel: +421 2 501 14 451, mobil:+421 918 765 103, e-mail: daniela.bolech@nku.gov.sk,
www.nku.gov.sk, twitter.com/NKUSR